

Osobně nebo korespondenčně? Úvaha nad současnou praxí vědeckých konferencí

JOSEF ŘÍHA

Zdá se, že se otázkou položenou v nadpise zabývá v posledních letech většina organizátorů vědeckých konferencí. Nejinak tomu bylo v Ústí nad Labem, kde tradiční konference katedry hudební výchovy PF UJEP s názvem **Aktuální otázky současné hudebně výchovné teorie a praxe** reagovala na určité změny ovlivňující průběh současných vědeckých setkání tím, že poslední v řadě již sedmou konferenci pojala jednoznačně korespondenčně. Zpočátku po prvních konferencích nestačil na přednesení příspěvků celodenní program a jednání byla prodloužena na dvoudenní. Osobní účast přednášejících s sebou nesla mnoho výhod, zmiňme alespoň některé:

- v konferenční místnosti i v kuloárech se setkávali a osobně poznávali zástupci jednotlivých kateder,
- mnozí akademičtí pracovníci včetně doktorandů zde začínali svou vědeckou a přednáškovou činnost,
- u řečnických pultů se vystřídali zkušení pedagogové, z jejichž vystoupení si mohli brát příklad ti méně ostřílení,
- chairmani jednotlivých bloků stručně zhodnotili každý příspěvek a přednášející i auditorium na ně mohli bezprostředně reagovat,
- nezanedbatelná byla i společenská stránka, kdy zejména u dvoudenních konferencí byl čas nejen na odborné diskuse, ale o přestávkách i při organizovaných večerních setkáních bylo možno diskutovat i o situaci a problémech na jednotlivých pracovištích.

Co tedy ovlivnilo tuto úspěšnou praxi?

Zpočátku bylo výjimkou, že se přednášející na konferenci nedostavil a omluvil se, poslal symbolický poplatek za zveřejnění svého příspěvku ve sborníku konference a žádoucí publikační činnost byla zajištěna. Postupně se tato praxe rozšířila, navíc mnozí přednášející se dostavili jen na přednesení svého příspěvku a konferenci poté opouštěli. Stáváme se často svědky, že v přednáškové místnosti sleduje konferenci hrstka účastníků. Není to pouze ústecká zkušenost, setkáváme se s tímto jevem na mnoha renomovaných vědeckých konferencích, jejichž organizátoři často rozesílají své pozvánky opakovaně, aby na svá jednání zajistili dostatečný počet účastníků. Původní smysl a zejména výhody, o kterých jsme pojednali výše, se ztrácejí.

Po těchto zkušenostech se hledají jiné cesty – jednou z nich je jistě i vytištění sborníku pouze z příspěvků zaslaných korespondenčně. Internet umožnil, že se původní význam slova *konference* (porada, shromáždění, sjezd) rozšířil i na další způsob předávání zkušeností formou zasílaných příspěvků, jejichž autory spojuje společný zájem, tematická příbuznost.

Jistě je tato praxe ovlivněna i metodikou hodnocení podle hledisek RIV, omezenými finančními možnostmi kateder (proplácení cestovních příkazů, konferenčních poplatků, resp. ubytování), ne vždy se daří získat na tyto akce granty. Přesto má korespondenční účast nespornou výhodu: zastoupení pracovišť i autorů je výrazně větší. Sborník

Aktuální otázky současné hudebně výchovné teorie a praxe, který vydala katedra hudební výchovy v těchto dnech, dokládá, že limitované finance nijak kvalitu a kvantitu příspěvků neovlivnily. Doc. PhDr. Ivana Ašenbrenerová, Ph.D. jako organizátor konference, vědecký garant i editor sborníku dokázala z korespondenčních příspěvků sestavit publikaci, do které přispělo 53 autorů, z toho 19 ze zahraničí (Rusko, Ukrajina, Slovensko), z devíti hudebních kateder ČR se prezentovalo 34 akademických pracovníků. Je to trojnásobek předchozích stejnojmenných sborníků.

Hudební pedagogika, její teorie a praxe tak získaly větší prostor pro nové myšlenky a pro inovaci hudebně výchovného procesu, což se projevilo na tematické šíři statí zahrnující vokální činnosti včetně sólových, dětský sborový zpěv, waldorfskou problematiku, instrumentální činnosti včetně sólových, muzikoterapii, tedy hudební teorii a praxi v celé šíři.

Panta rei, vše je v pohybu. Vždyť účelem není nostalgicky vzpomínat na úspěšný vědecko společenský charakter počátků ústeckých konferencí, ale hledat nové a efektivnější cesty.

Sborník ***Aktuální otázky současné hudebně výchovné teorie a praxe VII*** tuto snahu úspěšně dokumentuje.